

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibus Cœram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorum, 1609

2. Cap. De Effectibus sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

*Intentio
ministri
duobus
modis po-
test esse
peruersa.*

quis in se ex frequentatione actuum : nam ex actibus generatur habitus inclinans ad similes actus, & talem intentionem potest etiam dormiens habere, & tertiam Virtualem, quam habet is, qui ex virtute actualis intentionis præhabitæ, procedit in opus. Ad sacramenti administrationem, optima est actualis intentio, insufficientis habitualis; sufficiens virtualis. Præterea attendendum, quòd in sacramentorum administratione, intentio, duobus modis potest esse non recta. Vno modo respectu sacramenti, vt si non intendat conficere sacramentum, sed agere aliquid ioco, vel delusoriè, & tunc cum nulla sit intentio, non conficitur sacramentum. Alio modo respectu alicuius consequentis sacramenti ministerium, vel ipsum sacramentum, vt si quis intendat corpus Christi conficere, vt eo ad veneficia abutatur, & talis intentionis peruersitas, cum sit posterior, non impedit sacramenti perfectionem.

CAPVT II.

DE EFFECTIBVS SACRAMENTORVM.

Causa efficiens duplex.

PRIMA conclusio. Sacramenta nouæ legis sunt causa gratiæ, id est, conferunt gratiam ritè dispositis, ex opere operato. Pro clariori huius materiæ intelligentia, in primis notandum,

dum, duplicē esse causam efficientē; principalem, à quo principiū motus; & instrumentalē; per quā à principali motus deriuatur, & quasi refertur, exempli gratia, homo secās ligna bipenni, homo est causa principalis sectionis lignorū: bipennis instrumentalis, quia motus sectionis incipit ab homine secante, & deducitur per bipennē in ligna. Præterea instrumentū est duplex, Coniunctū, & Separatum. Coniunctū, quod principali agenti est annexum. Separatum quod non principali agenti colligatū est, v. g. vt in eodem exemplo ostendamus, homo secans ligna bipenni, bipennis est instrumentū separatum, manus, vel brachium coniunctum. Nunc ad propositū veniamus. Deus est causa principalis gratiæ, in sacramentis. Instrumentū coniunctum; humanitas Saluatoris Domini nostri Iesu Christi, Verbo coniuncta. Instrumenta verò separata, sacramenta. Quare rectissimè Concil. Trident. sess. 6. cap. 7. Baptismum causam instrumentalem, nostræ iustificationis determinat. Ex his patet, quomodo sacramenta sint causa gratiæ. Additur in conclusione (nouæ legis) ad distinctionem sacramentorum veteris legis, quæ erant infirma & egena elementa, secundum Apostolicam doctrinam, & tantum significabant, nec conferebant, nostra autem continent gratiam & conferunt ritè dispositis: Si autem percipiens ponat impedimentum,

B 2 aut

Instrumentum duplex, Coniunctum & Separatum.

aut obicem non consequitur gratiam ; qui defectus non reducit in sacramentum, sed in hominem negligentem gratiam. Dicitur (ex opere operato.) Quia secundum Catholicam doctrinam, gratia dupliciter conferitur. Ex opere operato, & opere operantis.

Gratia conferitur ex opere operato, & opere operantis.

Ex opere operato gratiam conferunt sacramenta, quæ ex sua natura, & virtute à Christo communicata, & determinata, operantur in suscipientibus, etiamsi suscipientes non cooperentur motu liberi arbitrij, modo obex non ponatur, ut patet in infantibus, quando baptizantur, aut confirmantur ; & infirmis usu rationis priuatis, quando inunguntur. Ex opere verò operantis, actus virtutum, & pietatis opera, in habente gratiam & charitatem, gratiæ augmentum efficiunt. Conclusio ergo Catholicæ fidei est, quod sacramenta nouæ legis ritè dispositis, ex opere operato conferant gratiam, eiusq; causa sint: ut definit Concil. Trident. sess. 7. can. 6. 7. & 8. de sacramentis in communi.

Secunda Conclusio. Sacramenta non solum conferunt gratiam, sed etiam eam in se continent, ut dictum Concilium determinat. Sacramenta enim sunt vasa, in quibus merita Christi deferuntur, & per quæ nobis applicantur, gratiaque conferitur.

Pro hac conclusione legendus S. Thom. 3. part. q. 62. art. 3.

Tertio

Tertia Conclusio. Sacramenta etiam conferunt habitus infusos, fidem, spem, charitatem, aliaq; dona Spiritus sancti. Quia hæc inseparabiliter gratiam iustificantem comitantur.

Quarta Conclusio. Singula etiam sacramenta, conferunt sacramentalem gratiam, ad peculiare effectus. Ratio est, quia Deus & natura, nihil frustra faciunt; frustra autem ponentur plura Sacramenta, si eorum non essent diuersi effectus; Sic in Sacramento baptismi, confertur peculiare auxilium, ad reliqua sacramenta dignè suscipienda: in confirmatione, ad fidem publicè confitendam, & contra inimicos defendendam; in Eucharistia, spiritualis delectationis, & deuotionis augmentum; in confessione, peculiare auxiliū ad persistendum in gratia. In extrema vnctione, robur contra tentationes Dæmonum, qui in extrema hora nos in desperationem ducere conantur. Tandem in matrimonio, speciale adiutorium, ad superandas carnis concupiscentias communicatur: Conclusio dicta colligitur ex Alexand. Alens. in 4. part. q. 8. art. 2. S. Thom. in 3. par. q. 62. art. 2. Bonau. in 4. sent. d. 1. q. 6. art. 1. & alijs ibidem.

Quinta Conclusio. Præter dictos effectus, Baptismus, Confirmatio, & Ordo imprimunt Characterem in anima. Concil. Trident. loc. cit. can. 9. Character autem nihil aliud est, quàm spiritualis potestas animæ collata a Deo, qua

Character sacramentalis quid.

qua redditur apta ad sacramenta recipienda, & administranda. Character est indelebilis, vt Concil. Trident. tradit. & cap. Maiores, de Baptismo, & ratio conuincit. Quicquid enim corrumpitur, vel corrumpitur ad corruptionem subiecti, vel à contrario, Character non corrumpitur primo modo, quia anima, cui character inhæret est incorruptibilis: nec secundo modo, quia characteri nihil est contrarium. Hinc sequitur secundum fidem, quod sacramenta imprimunt characterem non reiterentur. Manet autem character post hanc vitam in beatis, vt sit ornamentum gloriæ: In damnatis, vt perpetua nota ignominie.

Quare character maneat post hanc vitam.

CAPVT III.

DE INSTITVTIONE, MINISTRO, & numero Sacramentorum.

OMNIA sacramenta nouæ legis, à Christo Domino Salvatore nostro sunt instituta. Concil. Trident. sess. 7. can. 1. Solus autem Deus est, gratiæ sacramentalis causa principalis. Ipse enim interius operatur, ad effectum sacramenti. Deus enim est qui iustificat, & alio in loco; gratiam & gloriam dabit Dominus.

De